

95-vuotias veteraani otti lakkia päästä presidentti Niinistön edessä, Niinistö kielsi: Minun kuuluisi ottaa lakki päästäni

perjantai 23.11.2018 klo 20:04

Presidentille hattua nostanut sotaveteraani Eino Takala, 95, odottaa Linnan juhlia: "Jospa tapaisin sotakavereita"

- Sotaveteraani Eino Takala ilahtui saatuaan kutsun Linnan juhliin.
- Lääkintämiehenä rintamalla palvellut ja myös haavoittunut alajärveläinen arvostaa suuresti vapaata isänmaata.
- Takala on tavannut tasavallan presidentin aiemminkin.

Linnan juhliin kutsuttu Eino Takala sekä jatkosodassa ilmaan ammutussa korsussa tehty puuesine. Alanurkassa näkyy tulen aiheuttama palamisjälki. TOMI OLLI

Alajärvellä sijaitsevassa omakotitalossa istuskelee sotaveteraani **Eino Takala**, 95. Hiljattain postilaatikkoon tullut kutsu Linnan juhliin lämmittää mieltä.

– Kyllähän se mukavalta tuntuu, arvostan kutsua todella paljon. Kun näin kuoren päältäpäin, osasin arvata mitä siellä on, Takala hymyilee.

Tuleviin itsenäisyyspäivänjuhliin Takala lähtee tyttärensä **Anne Ketolan** kanssa. Eino sanoo olevansa hyvissä käsissä.

– Eiköhän meille mukava reissu tule, minulla on hyvä seuralainen. Menemme ensin Seinäjoelle, mistä matka jatkuu junalla Helsinkiin.

Juhlahumua Takala ei osaa vielä ennakoida tarkemmin, tanssin hän jättää silti tyttärelleen.

– Hän voi tanssia kadettien kanssa. Minulla on sen verran tasapaino-ongelmaa, että tanssi on parempi jättää, vaikka minua joskus sanottiinkin parkettien partaveitsekseksi.

Einon juhlapuku on jo laitettu lähtövalmiiksi. Mukaan Linnan juhliin lähtee tytär Anne Ketola. TOMI OLLI

Tarjoiluodotusten osalta Takala väläyttää hersyvää huumoriaan.

- Jos olisi kinkkua ja boolia, eihän sitä muuta tarvitse.
- Vakavoiduttuaan Takala nostaa esiin toiveen Linnan juhlien suhteen
- Olisi hienoa, jos paikalla olisi miehiä keiden kanssa olin samoissa korsuissa. Juttua riittää kyllä varmasti myös muiden veteraanien kanssa.

Hyvä presidentti

Takala ei ole miettinyt mitään erikoista sanottavaa presidentti Sauli Niinistölle.

- Ei kai sitä kättelyn aikana oikein voi ihmeempää sanoa, jos ei kysytä. Aion mennä samalla kaavalla kuin muutkin.

Eino tapasi presidentin myös viime tammikuussa hänen vieraillessaan Alajärvellä.

- Otin lakin päästäni kätellessäni häntä. Presidentti sanoi tähän, ettei minun tarvitse niin tehdä, hänen se kuuluisi ottaa lakki pois päästä. Presidentillä ei kuitenkaan ollut tuolloin lakkia päänsä peittona, Takala hymyilee.

Tasavallan presidentti teki hienon eleen sotaveteraanin edessä. KREETA KARVALA

Ajatuksensa presidenttiä kohtaan alajärveläisveteraani kiteyttää ytimekkäästi.

– Meillä on kunnan presidentti. Hän välittää ihmisistä ja pitää hyviä suhteita muihin maihin. Myös me veteraanit tunnumme olevan hänelle tärkeitä.

Takala sanoo veteraaneja huomioitavan kokonaisuudessaan nykyään todella hyvin. Hän on kuitenkin surullinen, ettei samoin ollut joitakin vuosia sitten.

– Samanlaista huolenpitoa olisi tarvittu jo paljon aiemmin, sillä moni vaivainen veteraani joutui kuolemaan omillaan.

”Älkää jättäkö”

Takala toimi jatkosodassa lääkintämiehenä lähes kolmen vuoden ajan. Hän palveli muun muassa Rukajärvellä, Syvärillä, Kuhmon suunnalla sekä Laatokan läheisyydessä. Takala myös haavoittui luodin lävistäessä reiden Viteleessä hänen juostessaan auttamaan haavoittunutta.

– Se oli sellainen osuma. Toivuttuani olin vielä mukana ajamassa saksalaisia pois Lapista.

Alajärveläinen muistaa myös saapumisensa jatkosodan rintamalle kuin eilisen päivän.

– Tulimme pimeään aikaan rintaman läheisyyteen. Koko taivas oli täynnä valoa kuin päivällä ammusten lentäessä. Eteenpäin oli kuitenkin vain mentävä.

Takala joutui kohtaamaan päivittäin sodan kauhuja, kuolema oli jatkuvasti läsnä.

Eino (vas.) toipumassa jatkosodan haavoittumisestaan. EINO TAKALAN ARKISTO.

- Ajan kanssa siihen tavallaan turtui, sillä hommat oli tehtävä, vaikka mikä olisi. Kun haavoittuneet huusivat apua ja lääkintämiestä, oli vain mentävä tekemään sen mitä voi.

Suurin murhe haavoittuneilla oli, ettei heitä jätetä.

- Monet huusivat, ettei heitä jätettäisi. Muutoin valtaosa haavoittuneista oli varsin hiljaisia. Olen myös iloinen, ettei sektorilleni jäänyt omia poistuessamme paikalta.

Joskus myös tunteet ottivat vallan. Takala muistaa erään joulun tunnelman.

- Niin minä kuin moni muukin itki, kun radiosta tuli Kodin kynttilät - laulu. Silloin ikävä kotiin oli kova, vaikka meillä olikin hieman joulukuustakin haettu tuomaan korsuun joulun tunnelmaa.

Yhä unissa

Myös oma henki oli Takalalla usein hiuskarvan varassa. Hän muistaa tarkasti iskun korsuun.

- Seinään alkoi tulla ensin luoteja, jotka repivät siihen aukkoa. Silloin tajusimme, että nyt on lähdeittävä ulos välittömästi, sillä pian tulee isompaa tavaraa. Ehdimme tämän jälkeen juuri ja juuri juoksuhautaan ennen korsun lentämistä ilmaan.

Toisinaan vihollisten piiput osoittivat kohti vain kymmenien metrien päästä.

- Silloinkin loukkaantuneet oli haettava. Minulla ei silti ollut usein muuta annettavaa kuin sideharsoa. Sen avulla sitten tehtiin mitä voitiin, oli vihollinen lähellä tai kauempana.

Sota kulkee edelleen Takalan mukana, hän palaa yhä joskus unessa rintamalle.

- Näen unta, missä pakenemme. Emme pääse kuitenkaan pitkästi, sillä takanamme on iso kallio, joka estää perääntymisemme. Vaikka uni ei ole suoraan oikeasta elämästä, näyttäytyy sota jostain syystä tuollaisena.

Ajatuksena sotaa kohtaan Takala pukee muutamiin sanoihin.

- Se on typerää ja kamalaa hommaa. Toivon todella, että nuorempi polvi pitää huolta, ettei Suomi joudu enää koskaan sotaan.

Vaikeudet selättäen

Takala teki sodasta palattuaan monenlaisia töitä. Hän pyöritti muun muassa omaa elintarvikekauppaa Alajärvellä, työskenteli TVH:lla sekä kiersi ympäri maata esittämässä elokuvia. Eino löysi myös vaimon ja perheeseen syntyi viisi lasta.

- Heistä kolme on kuitenkin edesmenneitä, kuten myös vaimoni. Vaikka he ovat poissa, ajattelen mieluummin olevani onnellinen, kun minulla on jäljellä kaksi tytärtä sekä muita läheisiä.

Vaikka suru on ollut välillä lähes musertava, ei Eino ole ikinä nähnyt luovuttamista vaihtoehtona.

- Sellaista ei voi tehdä, kuten ei voinut tehdä sodassakaan. Elämän on vain jatkettava, vaikka tilanne olisi mikä.

Tärkeitä voimavaroja Takalalle ovat huumori sekä valoisa elämänasenne.

- Kuskasin viime kesänäkin pihamultaa kottikärrykaupalla, sillä pihassa tehtiin uudistuksia. Liikunnan lisäksi on aina oltava huumoria sekä positiivisuutta.

- Vaikka asiat olisivat miten synkkiä, täytyy aina pyrkiä löytämään valonsäteitä. Jos suruun jää kiinni, ei se auta mitään, Takala sanoo.

Eino Takalaa ensimmäisenä haastatteli Järviseu-tu-lehti.

- Iltalehti 24.11.2019-